

Joseph Albo
Collected Writings

The Library of the Jewish People

The Library of the Jewish People *presents primary, original voices of significant writers and thinkers in the fields of Rabbinics, the Arts, and Politics. These foundational Jewish writers will engage, inspire, and teach present and future generations.*

THE LIBRARY OF THE JEWISH PEOPLE

JOSEPH ALBO

COLLECTED WRITINGS

EDITOR, SHIRA WEISS

Joseph Albo
Collected Writings

First Edition, 2025

The Library of the Jewish People

POB 8531, New Milford, CT 06776-8531, USA
& POB 4044, Jerusalem 9104001, Israel
www.korenpub.com/ljp

Introductions and original translation of the *Responsum* by
Shira Weiss © Shira Weiss, 2025. Used with permission.

Sefer ha'Iqqarim, Book of Principles, translation by Isaac Husik
© The Jewish Publication Society of America, 1929

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by
any means, electronic, mechanical, photocopying, or otherwise,
without the prior permission of the publisher, except in the case
of brief quotations embedded in critical articles or reviews.

ISBN 978-1-59264-705-7, *hardcover*

Printed and bound in the PRC

Contents

Publisher's Preface..... vii

Timeline ix

Book of Principles

Introduction, Shira Weiss..... 3

Introduction, Isaac Husik..... 17

Foreword.....29

Introduction..... 85

Book I.....95

Book II.....317

Book III..... 619

Book IV 1075

Responsum..... 1745

Timeline

	Joseph Albo	Jewish Context	Global Context
1303			The Knights Templars withdraw from the Island of Arwad (off the coast of Syria in present day), marking the end of last Crusader foothold in the Middle East.
1330			Birth of John Wycliffe, British theologian and philosopher, and precursor of Protestantism.
1337			Beginning of The Hundred Years' War, which rages, off and on, across Europe. It is waged by England and its allies against France and its allies. Although Spain is not directly involved, the war forms the backdrop of European political and commercial life during this period.
1340		Hasdai Crescas is born in Barcelona, the capital of Aragon. He will go on to be the major teacher of Albo.	
		His works include <i>Or HaShem</i> (The Light of the Lord) and <i>The Refutation of the Christian Principles</i> .	
1343		R. Yacob ben Asher, known as the <i>Ba'al haTurim</i> , dies in Toledo. His <i>Arba'ah Turim</i> is a hugely influential halakhic code that forms the basis for the even more influential <i>Shulhan Arukh</i> .	"The Black Death" (bubonic plague) kills about one third of the population of Europe between 1343 and 1351.
		King Kazimir III (the Great) invites the persecuted Jews of Western Europe to settle in Poland.	

x | The Collected Works of Joseph Albo

	Joseph Albo	Jewish Context	Global Context
1349		Jews are blamed for the Black Death and suffer persecution across Europe. Hundreds of Jews are burned alive in an incident called the Strasbourg Massacre.	
1351–69		Up to 38,000 Jews die in the Castilian War.	Civil war in Spain (known as the Castilian War) between King Peter and his illegitimate brother, Henry of Trastámara, over the right to the crown.
1377			John Wycliffe’s writings are condemned by the Pope.
1380	Joseph Albo is thought to have been born in Monreal del Campo, a city in the Kingdom of Aragon.		Thomas à Kempis is born in the Rhineland. He would author the Christian devotional work, <i>The Imitation of Christ</i> .
1383–85			The 1383–85 Portuguese interregnum: A period of civil war and disorder begins after King Fernando dies without a male heir to the Portuguese throne.
1390		R. Israel Isserlein, author of the <i>Terumat HaDeshen</i> , is born in Styria Maribor (present-day Slovenia).	Death of Albert of Saxony, a German philosopher famous for his contribution to logic and physics.
1396			Battle of Nicopolis: The Ottomans defeat a joint crusade by Hungary, France, the Holy Roman Empire, England, and Wallachia, led by King Sigismund of Hungary. This is the last large-scale crusade of the Middle Ages.
1400		Birth of Hoter ben Shlomo, Yemenite philosopher. Some of his works are collected in <i>She’elot uTe-shuvot Hoter ben Shelomo</i> .	
1402			Conquest of the Canary Islands (off the coast of northwest Africa) begins, marking the beginning of the Spanish Empire.
1412			Vincent Ferrer, one of the instigators of forced conversions of Jews, becomes so influential that he succeeds in having his candidate (Ferdinand) elected as King of Aragon.

	Joseph Albo	Jewish Context	Global Context
1413	<p>Albo participates in the Disputation of Tortosa.</p> <p>This grueling, twenty-one-month long dialog stands in contrast to the famous 1263 Disputation of Barcelona between Nahmanides and Pablo Christiani. Then, Maimonides had been free to express himself as he saw fit. In this “debate” the thirteen rabbis – who speak in front of the Pope¹ himself – are forbidden to say anything that the Christians judge offensive, robbing them of many potential arguments.</p> <p>The disputation takes place in the shadow of recent persecutions and the Jewish participants are under almost constant strain and pressure, fearing for their lives.</p> <p>The former Yehoshua HaLorki, now known as Mastre Geronimo de Santa Fe, leads the Christian side. (Jews made a mocking acronym from his Christian name, <i>Megadef</i>, “the blasphemer.”)</p> <p>After almost two years, the church declares victory and publishes decrees forbidding the Jews from studying the Talmud.</p> <p>Some of the ideas that would later appear in the <i>Sefer ha’Iqqarim</i> are first expressed by Albo during the disputation.</p>	<p>Vincent Ferrer, taking advantage of the leaders of the Jewish communities being isolated in Tortosa, leads a conversion campaign across Spain, leading to the conversion of many Jews to Christianity.</p> <p>Some estimate the total number of converts in the 1391 and 1413 campaigns as 400,000.</p>	

1. There were no less than three claimants to the title of Pope at this time. Benedict XIII presided from Avignon while Gregory XII held office in Rome. Meanwhile John XXIII asserted his pri-

macy from Pisa. It was Benedict XIII who was at Tortosa. One benefit of this schism was that the antisemitic decrees enacted by Benedict were ignored in the lands under the sway of his rivals

xii | The Collected Works of Joseph Albo

	Joseph Albo	Jewish Context	Global Context
1425	Albo completes his most significant work, the <i>Sefer ha'Iqqarim</i> . The work enumerates the principles of faith, not just for Judaism but for any set of beliefs that could be described as a religion. He disagrees in some areas with Nahmanides and his own teacher, Crescas. The work is published in sections over a number of years.		
1434			Birth of Peter Nigri, Dominican theologian, preacher and controversialist. An evangelist, to the Jews he is also an antisemite and Christian Hebraist.
1437		Don Isaac Abarbanel is born in Lisbon. He becomes a statesman, philosopher, Bible commentator, and financier.	
1444	Joseph Albo dies in Castile.		
1485	First printed edition of the <i>Sefer ha'Iqqarim</i> .		
1492		Queen Isabella of Spain issues the Alhambra Decree banishing all Jews from Spain.	Cristopher Columbus sets sail on his first voyage of discovery.

Book of Principles

ספר העיקרים

Introduction

Joseph Albo, *Sefer ha'Iqqarim* [Book of Principles]

Shira Weiss

Joseph Albo (c. 1380–1444) served as rabbi and preacher in the community of Daroca in Christian Spain and then in Soria in Castile, where he completed his major philosophical book, *Sefer ha'Iqqarim* [*Book of Principles*] in 1425.¹ As a leader of the Jewish community, he encouraged the preservation of religious commitments amidst intense persecution. Albo's participation in the Tortosa Disputation in which he defended the Talmud, and his exposure to Christian philosophical propaganda and polemics motivated him to counteract his opponents'

1. *Sefer ha'Iqqarim*, Introduction, p. 87.

accusations by teaching his community the truths of Judaism, which he argued were the exclusive divine law. Therefore, he composed *Sefer ha'Iqqarim*, a work which covers a wide variety of interpretive, theological and philosophical ideas, and integrates exegetical interpretations within a methodical analysis of dogma.

Albo lived during the culmination of Christian persecution of Jews in the Middle Ages. In 1391, the Jewish communities of Andalusia and Castile, Navarre, and the Balearic Islands were destroyed by anti-Jewish riots in which Jews were either killed or coerced to convert and became known as New Christians (later called Marranos, which continued throughout the fifteenth century). The Christian attacks against Jews were physical and philosophical, as the Church summoned Jewish leaders to appear at compulsory public religious disputations and leveled claims intended to demonstrate the inferiority of Judaism and denigrate the anti-Christian sentiments in the Talmud. Jewish scholars participated under threat of punishment and were not given ample opportunity to defend their faith against accusations. The Pope served as arbiter, and the Jewish community was forced to accept his conclusion of the superiority of Christianity and submit to their adversaries' arguments to avoid punishment.

Following the Paris disputation in 1240, which resulted in the burning of the Talmud, and the Barcelona disputation in 1263, in which Nahmanides participated, Albo was called upon to defend Judaism against Gerónimo de Santa Fé in the Tortosa disputation (1413–14), inaugurated by Pope Benedict XIII. Albo's opponent, originally known as Joshua Lorki, had converted from Judaism in 1412 amidst "a multitude of doubts."² Albo recognized not only the theological confusion common among Jews who had experienced religious persecution and felt unprepared to defend their beliefs against attacks, but also the difference of opinion among the rabbis called upon to defend Judaism in the disputation. Since Jewish scholars had not yet successfully formulated a commonly-accepted position regarding Jewish dogma, he set out to compose a comprehensive

2. Joshua Lorki, *Ketav Divrei Hakhamim*, ed. Eliezer Ashkenazi. (Metz: 1849), 42.

philosophical exposition of Jewish dogma that aimed to earn the widespread approval of Jews and equip them to respond uniformly to their persecutors and withstand Christian religious coercion by proving Judaism's authenticity against other religions.

Albo encouraged Jews to investigate divine law by arguing that just as it is necessary for a doctor to know the principles of medicine, so too, a religious individual should understand its laws:

... all the people whom we know of in the world today possess a law, and it is inconceivable that a person should be subject to or identified with a law without knowing its principles or having some notion of them sufficient to induce belief in them. We do not call a person a physician who does not know the principles of medicine...³

In his introduction to *Sefer ha'Iqqarim*, Albo stated his objective to explore principles of divine law and demonstrate the divine character of the Law of Moses:

I have composed this book and called it *The Book of Principles*, because it investigates the principles of laws generally, and especially the principles of divine law.... Then it investigates the principles of the Law of Moses, concerning the divine character of which all agree, and shows that it has general principles, appertaining to it in virtue of its character as divine, and special principles, appertaining to it as being the particular divine law that it is.⁴

Albo distinguished among three types of law: natural, conventional and divine. Natural law is equal for all humans, at all times and in all places, and aims to repress evil and promote good in order for

3. *Sefer ha'Iqqarim* Introduction, p. 85. | 4. *Sefer ha'Iqqarim* Introduction, p. 89.

human society to endure. Conventional law, though not universal, goes further than natural law to remove evil and sustain a moral order carried out by individuals concerned with the ethical conduct of its subjects. Divine law goes beyond natural and conventional law, as it was given by God through a prophet with the goal of – in addition to perfecting the political and moral order – guiding humanity towards true happiness. Such human perfection refers to that of the soul and its immortality, since divine law not only guides actions, but also beliefs (*de'ot*). According to Albo, only the Torah, the Law of Moses, corresponds to the definition of divine law in general, as he demonstrated in his *Sefer ha'Iqqarim* by presenting a rationalistic defense of Judaism to prove its authenticity and uniqueness within the context of the universal law that connects humanity with God.

Though Albo's Jewish philosophical predecessors agreed that the Torah is divine, they disagreed about the nature and number of its principles.

For while they all agree that it [the law of Moses] is divine, they differ not a little concerning the number of its basic principles, some saying they are thirteen (Maimonides), some that they are twenty-six (David bar Yom Tov ben Bila), and some that they are only six (Crescas). But there is not one of these learned men who made any effort to explain those principles which pertain to a divine law generally... nor... whether there can be only one divine law...⁵

Albo was unsatisfied because earlier Jewish philosophers had neglected to distinguish between the principles common to all religions and special principles unique to a particular religion. He, therefore, sought to integrate the Law of Moses within the larger framework of divine law and political laws of human society, and then deduce its superiority within the larger context. Additionally, he embedded

5. *Sefer ha'Iqqarim* Introduction, p. 85–7.

פתיחה

למה שהיתה ההצלחה האנושית נתלת בעיון ובמעשה כמו שבאר הפילוסוף בספר הנפש, והיו הדעות האמתיות והמעשים המשובחים אי אפשר שיושגו על נכון מצד השכל האנושי, להיות שכל האדם לוואה מהשיג הדברים על אמתתם כמו שיבא, חוייב בהכרח שימצא דבר הוא למעלה מהשכל האנושי על ידו יוגבלו המעשים המשובחים ויושכלו הדעות האמתיות בענין שלא יהיה בהם שום ספק כלל, וזה לא יהיה אלא בהישרה אלהית, ועל כן היה ראוי ומחוייב על כל אדם להכיר הדת האלהית המישרת

Foreword

Human happiness depends upon theoretical knowledge and practical conduct, as the Philosopher explains in the book, *On the Soul*.¹ But it is not possible by the human intellect alone to arrive at a proper knowledge of the true and the good, because human reason is not capable of comprehending things as they are in reality, as will be explained later.² There must, therefore, be something higher than the human intellect by means of which the good can be defined and the true comprehended in a manner leaving no doubt at all. This can be done only by means of divine guidance. It is incumbent, therefore, upon every person to know that out of all laws,³ there is one divine law

1. I do not know of any such statement in Aristotle's *De Anima*, but the discussion of the "summum bonum" in the first books of the *Nicomachean Ethics* bears out the statement in the text.

2. I:8, III:7.

3. The word *תורה* is a challenging one to translate, meaning law as well as religion. If we remember, however, that Albo envisages Judaism under the conception of law, as a law of God regulating our lives in the matter of belief and conduct, and that he classes it with natural and conventional systems of law as belonging

to the same genus, it seems clear that the technical rendering of the word is law and not religion, though occasionally one may depart from technical precision and render it as religion, where no misunderstanding will arise. And this has been the translator's procedure.

In chapter seven, p. 145, the author himself defines *תורה* as denoting "every rule or custom in vogue among a large group of people," and cites biblical passages to prove his point. The classification of *תורה* into three kinds – natural, conventional and divine – corresponds

לזה מזולתה מן הדתות, וזה לא יתכן אלא בידיעת העקרים שאי אפשר שתמצא הדת האלהית זולתם. והיא היתה כוונת החבור הזה לבאר העקרים ההכרחיים לדת האלהית כמה הם, ובעבור זה נקרא שמו ספר העקרים. ויחלק להקדמה וארבעה מאמרים: ההקדמה היא להודיע ההכרח המביא לחבר הספר הזה, והחקירות שראוי שיפלו בו דרך כלל. ויתבאר בה גודל מעלת החקירה הנופלת בזה הספר, ויפרש בה פסוק ויהי נועם.

המאמר הא' יחקור מעקרי הדתות כמה הם ואי אלו הם, וההבדל שיש בין הדתות האלהיות והנימוסיות, ואי אלו הם עקרי הדת האלהית ואי אלו הם עקרי הדת הנימוסית, ויבאר שיש לדתות עקרים כוללים ועקרים מיוחדים, ושהעקרים הכוללים לדתות האלהיות הם ג', שהם מציאות השם, ותורה מן השמים, ושכר ועונש, ויבאר שיש תחת אלו עקרים אחרים נתלים בהם ומסתעפים מהם, ויבאר כמה תוכר הדת האלהית מן הדת המזוייפת המתדמה באלהית.

המאמר הב' בביאור העקר הא' שהוא מציאות ה' והעקרים הנתלים בו ומסתעפים ממנו.

המאמר הג' בביאור עקר הב' שהוא תורה מן השמים והעקרים הנתלים בו ומסתעפים ממנו.

המאמר הד' בביאור עקר הג' שהוא שכר ועונש והעקרים המסתעפים ממנו והדברים הנתלים בו.

המאמר הא' בחקירה מעקרי הדתות כמה הם ויחלק אל ששה ועשרים פרקים:

which provides this guidance. This is impossible unless we know the basic principles without which a divine law cannot exist.⁴ Accordingly, the purpose of this work is to explain what the essential principles of a divine law are, and for this reason it is called *The Book of Principles*.

The present work consists of an Introduction and four books.

The Introduction deals with the necessity of a work of this kind, outlines in a general way the topics which it is proper to investigate therein, points out the great importance of the subject under investigation, and explains the last verse of the ninetieth psalm.

Book One discusses the number and nature of the principles of laws. It points out the difference between divine and conventional laws, and states the principles of each. It distinguishes between principles which are common to many laws and those which are specific to a given law. It demonstrates that the principles which are common to divine laws are three: the existence of God, revelation, and reward and punishment, and from these other principles are derived. It is also shown in this book how the genuine law of God can be distinguished from the spurious, which pretends to be a law of God.

Book Two discusses the first principle, the existence of God, and the subordinate principles derived therefrom.

Book Three discusses the second principle, revelation, and the subordinate principles derived therefrom.

Book Four discusses the third principle, reward and punishment, and the subordinate principles derived therefrom and based upon it.

Book One discusses the principles of laws, and is divided into twenty-six chapters.

to Thomas Aquinas' classification of "lex" into "lex aeterna" (which Albo excludes), "lex naturalis," "lex humana," and "lex divina." Lex divina is an exact equivalent of דת אלהית. Aquinas even says: "Lex divina distinguitur in legem veterem et legem novam" (*Summa Theologiae, Prima Secundae, XCI, art. V*). And

he devotes three entire "Quaestiones" (CVI–CVIII) to the "lex nova." If Aquinas, a Christian, speaks of the Gospels as a law, there is no doubt that Albo's דת אלהית should be rendered as divine law.
4. Cf. Crescas, *Or Adonai*, II, beg. בפנות התוריות, ר"ל, שהם יסודות ועמודים...ואלו יצוייר העדר אחר מהם, תפול התורה בכללה.

פרק א' יודיע בו הקושי שיש בחקירה על העקרים לדתות ויאמר שיש שם עקרים כוללים וחלקיים לכל דת ודת, ויקשה על הרמב"ם ז"ל שמנה ביאת המשיח מעקרי תורת משה, וכן יקשה על האומרים שחדוש העולם עקר לתורת משה.

פרק ב' יבאר בו מי הוא המכחיש דבר מן העקרים שיקרא כופר ומי הוא המכחיש אותם ולא יקרא כופר, ויבאר שאין ראוי שימנו ביאת המשיח ולא חדוש העולם עקרים לתורת משה כמו שחשבו רבים.

פרק ג' יבאר על מה זה יפול מלת עקר, ויחקור על הי"ג עקרים שהניח הרמב"ם ז"ל אם המספר ההוא הוא מדוקדק אם לאו, ויחקור גם כן על עקרים אחרים שהונחו לדת האלהית, ויבאר שאין שום מספר מהם מדוקדק.

פרק ד' יבאר בו שהעקרים הכוללים לדת האלהית הם ג' שהם כמו אבות, והם מציאות השם, ותורה מן השמים, ושכר ועונש, ושתחת אלו שרשים אחרים מסתעפים מהם ונתלים בהם. ואמר כי לכך היו ברכות ראש השנה שלש שהם מלכות זכרונות ושופרות כנגד הג' עקרים הללו, ואמר שכל העקרים שמנה הרמב"ם ז"ל הם מסתעפים מן הג' אבות הללו.

פרק ה'. יבאר בו הכרח מציאות דת טבעית לקיום המין האנושי, ויבאר שהיא לבדה לא תספיק לקיום הקבוץ המדיני בזולת המצא דת אחרת, ויבאר הכרח מציאות השופט במדינה או המלך.

פרק ו' יכריע שהוא ראוי שתמצא תורה אלהית להישיר האנשים אל מול ההצלחה האנושית.

פרק ז' יבאר שהדת ממנה טבעית וממנה נמוסית וממנה אלקית, ויתאר כונת כל אחת מהן ותכליתה מהו ובמה תוכר כל אחת מהן מזולתה.

פרק ח' יבאר בו קצת חסרונות אשר בדת הנמוסית במה

Chapter one speaks of the difficulty of investigating the principles of laws. It points out that there are principles common to all laws and principles specific to a given law. Maimonides is criticized for listing the belief in the Messiah as a principle of the law of Moses. Similarly criticized are those who maintain that creation of the world is a principle of the law of Moses.

Chapter two specifies which denial of principles constitutes heresy and which denial does not. Neither the belief in the Messiah nor creation of the world should be regarded as principles of the law of Moses, as many have thought.

Chapter three explains the meaning of the term principle and discusses the thirteen principles of Maimonides in order to determine whether the number is correct or not. It also discusses other principles of the divine law laid down by others and notes that none of them have the correct number.

Chapter four explains that the common principles of divine law are three which are basic – namely, the existence of God, revelation of the Torah, and reward and punishment. Then there are other principles derived from the former and dependent upon them. The three benedictions in the ritual of the New Year – *Malkhuyot*, *Zikhronot*, and *Shofarot* – allude to the three principles mentioned, and all the principles mentioned by Maimonides are derived from these three basic ones.

Chapter five explains the necessity of natural law for the existence of the human race, while simultaneously emphasizing that natural law alone is not sufficient for the existence of political society. It also notes that a country must have a judge or a king.

Chapter six argues that there must be a divine law to guide humankind to happiness.

Chapter seven explains that law is natural or conventional or divine. The meaning and purpose of each are explained, as well as the manner in which they are distinguished.

Chapter eight points out some of the defects of conventional law which make it inferior to divine law. It also demonstrates that some

שתקצר מן האלקית, ויבאר שנרמזו קצתם בפסוק תורת ה' תמימה והפסוקים הבאים אחריו.

פרק ט' יבאר שהתחלות הדת הנמוסית בכלל הן הבחירה והתכלית, ויבאר למה נכתבה הבחירה בתורת משה אחר שאינה התחלה אליה במה שהיא אלקית.

פרק י' יבאר בו שהתחלות הדת האלקית בכלל הן ג', שהן מציאות השם, ושכר ועונש, ותורה מן השמים, ולזה נמנו אלו עקרים כוללים לדת האלקית. ויאמר כי אלו הג' הם שמנו רבותינו ז"ל במשנת פרק חלק.

פרק י"א יבאר כי מתורת משה ראוי שתלקח ראייה על הדברים ההכרחיים לתורה אלקית אחר שהכל מסכימים בה שהיא אלקית, וכי משם ראייה שאלו הג' התחלות הדת האלקית אחר שהונחו בה בתחלתה בפרשת בראשית במדרגת מה שיונחו בכל חכמה התחלותיה בתחלתה, ויאמר כי עקר התחלת התורה הוא מזה ספר תולדות אדם, ויבאר פירוש נעשה אדם בצלמנו. פרק י"ב יבאר הטעם למה לא מנה הרמב"ם ז"ל החדוש מכלל העקרים עם היותו מאמין שהוא דבר עקרי בתורת משה, כמו שכתב בפרק כ"ז מן החלק השני מספר המורה.

פרק י"ג יבאר שאין כל דת שתודה באלו הג' עקרים שאמרנו היא אלקית על כל פנים אלא אם כן תודה גם כן בכל השרשים המסתעפים מהם, ואז אפשר שתהיה אלקית, ויאמר שהכוfer באחד מן השרשים כאלו כופר בעקר.

פרק י"ד יבאר שאין ראוי למנות בעקרים ולא בשרשים שום מצוה ממצוות התורה, ויאמר כי לזה לא נמנית הקבלה שורש אף על פי שהיא הכרחית לקיום הדת, ויתן הטעם למה נמנה האחדות שורש עם היותו מצוה פרטית, ויבאר למה לא נאמרו כל העקרים בעשרת הדברות בפירוש, ויאמר שאין דבור אנכי עקר כסו שכתב הרמב"ם ז"ל אלא מצוה.

of the qualities of divine law are alluded to in psalm nineteen, verse eight and on.

Chapter nine explains that the general principles of conventional law are freedom of the will and purpose. It also explains why freedom of the will is mentioned in the law of Moses, seeing that it is not a principle of it insofar as it is divine.

Chapter ten explains that the general principles of divine law are three: existence of God, reward and punishment, and revelation of Torah, and hence they are named as general roots of divine law. Additionally, the rabbis in the Mishna, Chapter *Ḥelek*, also identify these three.

Chapter eleven explains that by studying the law of Moses, we can determine the essential bases of divine law, since all agree that it is divine. Accordingly, we infer that the three things mentioned are principles of divine law, since they are laid down at the beginning of the book of Genesis, as the principles of every science are laid down at the beginning of that science. It is indicated that the real beginning of the Torah is the first verse of chapter five. It explains also the meaning of the expression, “Let us make man in our image” (Gen. 1:26).

Chapter twelve explains the reason Maimonides does not include the dogma of creation in his list of principles, since he regards it as fundamental in the law of Moses, as he says in the twenty-seventh chapter of the second part of the *Guide for the Perplexed*.

Chapter thirteen explains that not every law which acknowledges the three principles is therefore necessarily divine, unless it acknowledges also all the principles derived from the former, in which case it may be divine. To deny a derivative principle is tantamount to the denial of an original principle.

Chapter fourteen explains that a commandment of the Torah cannot be regarded either as a fundamental or as a derivative principle. This is the reason that belief in tradition is not named as a principle even though it is essential to the existence of law. It offers an explanation for why the unity of God is regarded as a principle although it is a particular commandment. It also explains why all the principles

פרק ט"ו יבאר השרשים הנתלים בכל אחד מן הג' עקרים, ויבאר למה מנינו אותם בזה הדרך עקרים ושרשים שהם אבות ותולדות ולא נמנו כלם עקרים.

פרק י"ו יתחיל בעיון אחד הכרחי לדת האלהית, ויבאר שהיה בקדמונים מי שחשב שאי אפשר שתגיע ידיעה לאדם בשום דבר שיהיה נעלם, ויפרש פסוק מי שת בטוחות חכמה, וברכת אתה חונן, ואם אין דעה אין בינה. וזה הפרק הקדמה לבא אחריו. פרק י"ז יבאר שיש לכל חכמה התחלות, ויבאר התחלות החכמות בכלל אי אלו הן, וכל זה כדי לבאר התורה מהיכן תקח התחלותיה, ויפרש פסוק ראש דברך אמת וקצת מזמור האזינה עמי תורת.

פרק י"ח יבאר ההבדל שבין הדת האלהית האמתית ובין המזוייפת המתדמה באלהית, ויבאר ההבדל שיש בין הנביא שאינו שליח ובין הנביא שהוא שליח לתת תורה על ידו, ויבאר האותות שהם עצמיים לנבואה ולשליחות השליח, ויאמר שהמשתמשים בשמות זולת הנביאים נענשים.

פרק י"ט יזכור בו גדר האמונה, ויבאר בו הדברים שאפשר שתבא האמונה בהם, ובאי זה דבר תהיה האמונה יותר חזקה. פרק כ' יבאר למה לא נתנה התורה לאברהם או ליצחק או ליעקב, ויבאר מה שאמרו רבותינו ז"ל במסכת עבודה זרה לעתיד לבא מביא הקדוש ברוך הוא ספר תורה ומניחו בחיקו ואומר כל מי שעסק בה יבא ויטול שכרו, ויבאר למה לא יקבלו

are not specifically stated in the Ten Commandments. It maintains that the first commandment is not a principle, as Maimonides says, but a command.

Chapter fifteen explains the principles derived from each one of the three original principles. It also explains why we classify them as fundamental and derivative, or basic and resultant, and do not regard them all alike as fundamental principles.

Chapter sixteen deals with a certain topic necessary to divine law. It explains that one of the ancient philosophers thought it impossible to acquire knowledge of a thing that is not known. It explains the thirty-sixth verse of chapter thirty-eight of Job, the benediction beginning with the words, “You in Your graciousness give humanity knowledge,” and the rabbinical expression, “If there is no knowledge there is no understanding” (Mishna Avot, 3:17). This chapter is introductory to the following.

Chapter seventeen explains that every science has principles, and illustrates the general principles of the sciences. This is done in order to clarify from where the Torah derives its principles. It explains verse 160 of psalm 119, and part of psalm 78.

Chapter eighteen explains the difference between the genuine divine law and one that is spurious and pretends to be divine. It also explains the difference between a prophet who is not and a prophet who is a messenger of God for the purpose of imparting a law to humankind. It explains the nature of the signs which prove directly the genuineness of a prophecy or a mission. It is also states that anyone not a prophet who makes use of the divine names is punished.

Chapter nineteen defines belief, discusses when belief applies, and when it is strongest.

Chapter twenty explains why the Torah was not given to Abraham or to Isaac or to Jacob. It also explains the statement of the Rabbis in Tractate Avoda Zara, that, “In the time to come, the Holy One, blessed be He, will take the Torah, put it in His bosom and say: ‘Let everyone who occupied himself with this come and receive his reward!’” It also elucidates why the other nations will not be rewarded for keeping

האומות שכר על שמירת תורתם המקובלת בידם כמו שיקבלו ישראל שכר על קבלתם.

פרק כ"א יבאר שהאמונה תביא את האדם אל ההצלחה הנצחית יותר מן הידיעה המחקרית, ויאמר שזה דבר אמת אותו הנסיון.

פרק כ"ב יבאר הדבר שהאמונה בו מביאה אל ההצלחה, ויאמר כי אין האמונה בנמנעות מביאה אל ההצלחה, ויאמר שהנמנעות ב' מינים, ויבאר מהיכן יודע הדבר שתפול האמונה בו. פרק כ"ג יאמר כי מלבד האמונה בתורה ובמצוות ובכל הנסים שבאו בתורה בכלל צריך להאמין ששה אמונות מיוחדות שהם מצטרכות לקיום התורה בכל זמן, ויאמר שהכופר באחת מהן יקרא מין.

פרק כ"ד יחקור אם הבעל דת מחוייב או רשאי לחקור על עקרי דתו ואמונתו והשרשים המסתעפים מהם או הוא מחוייב לסמוך על קבלתו.

פרק כ"ה יחקור אם אפשר שתמצא תורה אלקית יותר מאחת בזמן אחד לאומות מתחלפות או בארצות מתחלפות. פרק כ"ו יזכור בו מספר העקרים והשרשים העולים מכלל המאמר שהם הכרחיים לדת האלהית כפי מה שיחייבהו העיון התוריי ולפי מה שתגזור תורת משה.

נשלמו רמזי פרקי המאמר הראשון בעזרת השם יתברך. המאמר השני בבאור העקר הראשון שהוא מציאות השם, ויחלק אל הערה ול"א פרקים, וזהו פרטן:

ההערה היא להעיר המעיין על דרך הלמוד בספר הזה. פרק א' יבאר בו שהמציאות הנאמר על השם יתברך איננו נאמר עליו על הדרך שיאמר על זולתו מן הנמצאות, ויאמר שאין מציאות השם יתברך מושג מצד מהותו אלא מצד

the law which they received by tradition, while the Israelites will be rewarded for keeping their traditions.

Chapter twenty-one explains that belief leads humanity to eternal happiness, more than philosophical knowledge does, as verified by experience.

Chapter twenty-two explains in what way belief leads to happiness, stating that belief in the impossible does not lead to happiness, and also that the impossible is of two sorts. It explains also how something is known to which belief applies.

Chapter twenty-three points out that aside from the general belief in the Torah, the commandments and all the miracles which are mentioned in the Torah, it is obligatory to entertain six specific beliefs which are essential for the existence of the Torah at any time, and one who denies any one of them is a heretic.

Chapter twenty-four inquires whether a person professing a given religion is obliged or permitted to investigate the foundations of his religious belief and the principles derived from them or whether he must rely on his tradition.

Chapter twenty-five investigates whether there may simultaneously be more than one divine law among different nations or in different countries.

Chapter twenty-six sums up the book by providing a list of the fundamental and derivative principles essential to divine law as is demanded by logical theory and as is declared in the law of Moses.

Here end the topics of the First Book, with the help of God, blessed be He.

Book Two explains the first principle, the existence of God, and is divided into an Observation and thirty-one chapters, as follows:

(The Observation calls the attention of the reader to the method of this book.)

Chapter one explains that existence as applied to God is not used in the same sense as when applied to other existents. It states that the existence of God is not known from His essence, but is inferred from

הנמצאות המושפעות ממנו. ויבאר בו קצת מזמור ברכי נפשי את ה'.

פרק ב' יבאר בו שאי אפשר שיאמר על השם יתברך פועל על הצד שיאמר על שום פועל מן הפועלים לא על הפועל הטבעי ולא על הפועל הבחירי, ויבאר גם כן שאי אפשר שנאמר בו יתברך שהוא פועל ברצון קדום כמו שחשבו רבים.

פרק ג' יבאר בו על אי זה צד יאמר בשם יתברך שהוא פועל ברצון, ויאמר כי פסוק כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגומר בא להתיר הספק הנופל על הרצון שהוא יותר גדול מהספק הנופל על הידיעה והחכמה ושאר התארים, ויאמר כי הרצון בו יתברך איננו מחייב שנוי כמו שמחייב בנו.

פרק ד' יבאר בו כי מה שנזכר בתורה מיציאת הדברים מהכח אל הפעל בזמנים מתחלפים יש ראייה על מציאות פועל בכוונה ורצון, ויביא מופת עיוני לבאר מציאות השם והשרשים המסתעפים ממנו מצד מה שנשיג מן הדברים המוחשים.

פרק ה' יבאר בו שהשני מופתים הראשונים שהביא הרמב"ם ז"ל בהתחלת החלק הב' מספר המורה על מציאות השם אין אחד מהם ממה שראוי לשום עליו לב הבעל דת, ויאמר כי המופת השלישי שהביא הרמב"ם ז"ל הוא יותר אמתי מכל מה שהביא שם.

פרק ו' יבאר בו דרך ההבנה הציורית שראוי שיאמין כל בעל דת בעקר מציאות השם והשרשים המסתעפים ממנו, ויבאר שהשם יתברך אין לו גדר ולא רושם כדי שיודע מהותו ומציאותו על דרך האמת.

פרק ז' יבאר כי מן השרשים המסתעפים מעקר מציאות השם ימשכו כל התארים שאפשר שייוחסו לשם יתברך או יסולקו ממנו, ויתן הטעם למה נמנו השרשים ארבעה ולא יותר. פרק ח' יתחיל לדבר בתארים כדי שיתבאר שרש האחדות,